

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

9 жовтня 2003 року

№28 (2642)

М.Згуровський

Черговою подією в рік відзначення 105-річчя університету стало святкування 100-річчя першого випуску інженерів-механіків та 105-річчя механіко-машинобудівного інституту, яке відбулося 26 вересня в Центрі культури та мистецтв НТУУ «КПІ». У святково прикрашеній залі в цей день зібрався викладачі, науковці, студенти ММІ, випускники факультету, почесні гості, керівники університету.

На початку урочистостей до присутніх із теплими словами привітання звернувся директор ММІ проф. М.І.Бобир. У своїй промові М.І.Бобир відзначив величезну роль у становленні КПІ та його механічного відділення професорів В.Л.Кирпичова, К.О.Зворикіна, С.П.Тимошенка, фундаторська діяльність яких є неocenною. На сьогодні колишнє механічне відділення являє собою потужний навчально-науковий центр, що інтегрується в міжнародну спільноту, зберігає і примножує традиції, наукові школи, моделі освіти, закладені нашими славетними попередниками, гордиться плеядою своїх випускників і своєю теперішньою діяльністю закладає фундаменти майбутнього.

У виступі ректора університету академіка НАН України М.Згуровського було проаналізовано здобутки КПІ та ММІ, що нерозривно пов'язані між собою вже більше 100 років, було відзначено вирішальну роль математики і механіки у становленні освітньої моделі, що була започаткована в свій час у КПІ та на його механічному факультеті і дістала належний розвиток та світове виз-

як організатора промисловості та керівника на високих державних посадах і, як, зазначимо, непересічного громадського діяча.

СВЯТО У МЕХАНІКІВ КПІ

начення. В доповіді ректора було охарактеризовано величезний внесок у розвиток науки видатних вчених-механіків, що працювали в КПІ, було поіменно названо визначних випускників механічного факультету, якими пишається НТУУ «КПІ», було також перераховано нові освітня інституції, як в Україні, так і в межах нашого університету, яким ММІ надав путівку в життя.

Ведучий урочисте зібрання Заслужений працівник культури України доцент кафедри обробки металів тиском, випускник ММФ 1960 р. В.В.Івашенко запросив до слова випускника факультету 1951 р., у минулому директора Новокраматорського машинобудівного заводу, Голову Держплану України, Голову Ради Міністрів України В.А. Масола, який поділився із присутніми своїми спогадами про навчання у нелегкі повоєнні роки, висловив глибоку подяку викладачам, зокрема професорам К.К.Хренову, С.С.Руднику, що зіграли визначну роль в його становленні

як організатора промисловості та керівника на високих державних посадах і, як, зазначимо, непересічного громадського діяча.

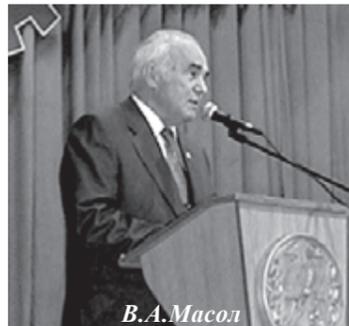
У виступі випускника 1952 р., відомого громадського діяча, у минулому депутата Верховної Ради УРСР і України, міністра культури України Ю.Н.Сльченка було підкреслено виз-

начальну роль математики, як основної складової фундаментальної освіти, він поділився і спогадами про незабутню діяльність на факультеті видатного українського математика професора В.А.Зморочича, а також із теплотою згадав про Б.С.Патона, О.С.Плигунова, Г.Г.Денисенка, М.З.Згуровського.

Наступним до слова було запрошено голову Солом'янської райдержадміністрації І.П.Сидорова, який у своєму виступі приділив увагу питанням виховання молоді, спадковості поколінь, поділився із присутніми перспективами розвитку району.

Свій виступ випускник 1954 р., директор інституту надтвердих матеріалів ім.Бакуля НАНУ, академік НАН України М.В.Новіков розпочав привітанням від імені випускників факультету академіків НАН України А.О.Лебедева та В.Т.Трошченка. Як і в попередніх виступах, найперше йшлося про вчителів – тут було згадано про роль таких непересічних особистостей, як професори

М.О.Кільчевський, Б.Н.Фрадлін, А.В.Павлов, виступаючи також звернувся зі словами привітання до молоді, до перспектив її майбутнього, пов'язаного із майбуттям України, наголосив на необхідності досягати своєї життєвої мети; наприкінці свого

В.А.Масол

виступу М.В.Новіков підкреслив значущість для нього звання Почесного доктора НТУУ «КПІ».

Із високою оцінкою славних традицій КПІ, сучасної діяльності університету, кафедр ММІ до присутніх звернувся випускник 1960 р., у минулому голова райвиконкому Жовтневого району, нинішній керуючий службою віце-прем'єра України, зав. кафедри теоретичної механіки професор М.А.Павловський, випускник 1972 р., директор Українського НДІ авіаційної технології професор Г.О.Кривов.

Під час художньої частини урочистостей присутні отримали задоволення від поезій В.В.Івашенка в авторському виконанні, виступу його естрадного театру аматорів, заслуженої народної капели бандуристів НТУУ «КПІ», вокального та танцювального студентських ансамблів, збірної команди КВК «Політехнік», інших виконавців.

Ю.Москаленко

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 До 100-річчя першого випуску механіків КПІ

Зустріч випускників 1941-1942 рр.

2 Міжнародна співпраця

Шлях до «Європи знань»

3 До 80-річчя з дня народження академіка В.М. Глушкова

4 Перемоги футболістів

Інтерклуб КПІ

Увага, конкурс!

Оголошення

І знову зустріч...

Ми з тих, кому дістався хліб
З шорстких долонь, з гіркого збіжжя,
А доля кидала в огонь,
Під шерліг куль, на роздоріжжя...

Із 806 випускників КПІ 1941–1942 рр. понад 300 були в діючій армії, з них 273 – в офіцерському званні. На фронтах Великої Вітчизняної війни загинуло 67 чоловік.

Після війни випускники цих років працювали на промислових підприємствах, у науково-дослідних інститутах, проектних і конструкторських організаціях, вищих навчальних закладах і технікумах, міністерствах і відомствах, служили в армії.

Деякі з випускників тих буремних років працюють і сьогодні. Серед них президент НАН України академік Б.Є.Патон, головний спеціаліст Інституту електрозварювання професор О.А.Росошинський, професор НТУУ «КПІ» Г.О.Спину, професор Московського технічного університету «МАМІ» Р.П.Доброгаєв, головний спеціаліст «Атомелектропроект» І.Ю.Воробйов та інші.

В числі випускників тих років 2 академіки НАН України, 16 докторів наук, 45 кандидатів наук, 7 лауреатів Ленінської премії, 16 лауреатів Державної премії, 19 директорів підприємств, 30 головних інженерів і головних конструкторів, 16 керівних працівників народного господарства, 5 генералів і адміралів, 84 полковники і підполковники.

26 вересня 24 випускники КПІ 1941–1942 рр. ще раз прийшли в рідний інститут – на зустріч, присвячену 100-річчю першого випуску КПІ і 105-річчю з дня його заснування.

Зустріч відкрив голова Оргкомітету традиційних зустрічей випускників 1941 року А.І.Насушкін. З привітанням до присутніх звернувся проректор НТУУ «КПІ» Г.Б.Варламов. Далі виступили проф. О.А.Росошинський, який передав вітання від президента НАН України академіка Б.Є.Патона; проф. З.Є.Рабинович, випускник 1941 р., згадав улюблених викладачів; учасник бойових дій, випускник 1942 р. І.І.Іщенко прочитав свої вірші. Випускник 1941 р. професор НТУУ «КПІ» Г.О.Спину розповів про підготовку зустрічі. Ветерани побажали молодим політехникам успіхів у навчанні, щасливого майбутнього. Учасники зустрічі подивились кінофільм, що

був змонтований із стрічок про зустрічі минулих років. Дружною вечерею завершилася ця незабутня зустріч з юністю.

Середній вік тих, що зібралися нині – 85 років. Невблаганні роки беруть своє. Чимало випускників тих років пішло з життя, але ті, що залишилися, не втрачають зв'язків між собою та з рідним КПІ.

І сьогодні зазвимо звучать слова нашої поетеси, випускниці КПІ 1941 року Є.Будницької:

Что седина – сдается рано,
Мы не уходим на покой.
Друзья, на встрече ветеранов
Сомкнем наш поредевший строй!

А.І.Насушкін, Т.П.Волкова

Зустріч випускників КПІ 1941-1942 рр.

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Гість з Єгипту

1 жовтня 2003 р. наш університет відвідав Перший секретар посольства Арабської Республіки Єгипет в Україні пан Тарек Ф. Юсеф. Метою візиту було ознайомлення з організацією навчального процесу в НТУУ "КПІ", особливостями навчання іноземних студентів. Докладну розповідь про наш університет зробили начальник управління міжнародних зв'язків проф. Б.А.Циганок та помічник ректора В.С.Камаєв. Поважний гість висловив побажання розвивати співробітництво між НТУУ "КПІ" та університетами АРЕ як у сфері підготовки студентів, так і виконанні спільних проектів.

Инф. "КПІ"

Під час зустрічі. Перший секретар посольства АРЕ пан Тарек Ф.Юсеф (другий зліва)

Ректор НТУУ "КПІ" М.З.Згуровський та ректор СГУ М.П.Карпенко підписують договір про співпрацю

Партнерство

З 30 вересня по 2 жовтня 2003 року у нашому університеті перебувала делегація Сучасної гуманітарної академії (Російська федерація) на чолі з її ректором М.П.Карпенком. У складі делегації: Н.С.Сельская – проректор СГА та Л.М.Преждо – представник СГА у м.Харкові.

Метою візиту делегації СГА було обговорення питань співробітництва у галузі дистанційної освіти. Результатом візиту пана М.П.Карпенка стало підписання договору про співпрацю між НТУУ "КПІ" та СГА.

Инф. "КПІ"

Співпраця з Японією триває

Наш університет постійно приділяє велику увагу співпраці з провідними зарубіжними фірмами, які зарекомендували себе у світі, використовуючи високі технології. Серед наших партнерів такі фірми, як Motorola, Intel, Фесто, IBM та інші.

Важливим напрямком міжнародної діяльності нашого університету є подальший розвиток співпраці з університетами та провідними компаніями Японії. Не дивно, що Посол Японії в Україні пан Кашіро Амає за останні п'ять місяців вже декілька разів відвідав наш університет. 18 вересня він був присутній на відкритті

Терашіма – голова японсько-українського комітету з питань економічного співробітництва Федерації економічних організацій Японії "Кейданрен", виконавчий директор Торгового дому "Міцуї"; пан Кашіюкі Курібаяш – генеральний менеджер Представництва Торгового дому "Міцуї" у Києві; пан Шюнсуке Накагавара – генеральний директор Департаменту ділового розвитку в Росії, СНД та країнах Балтії Торгового дому "Міцуї".

Перший проректор НТУУ "КПІ" професор Ю.І.Якименко розповів японським гостям про історію нашо-

Японська делегація

курсів японської мови в Українсько-Японському центрі, що діє в структурі НТУУ "КПІ", а вже 23 вересня – відрекомендував представників ділових кіл Японії в нашому університеті.

Цього дня разом з паном Надзвичайним і Повноважним Послом Японії в Україні прибули пан Джіцуо

го університету, зосередив увагу на необхідності розвитку співпраці в науково-технічній сфері і особливо з проблем високотехнологій.

У слові відповіді пан Джіцуо Терашіма висловив зацікавленість у розвитку співпраці з НТУУ "КПІ"

Инф. "КПІ"

Лекція французького вченого

З ініціативи Французького культурного центру та за підтримки Посольства Франції в Україні 2 жовтня 2003 р. в залі засідань Вченої ради НТУУ "КПІ" відбулася лекція на тему: "Магнітна пам'ять з довільною вибіркою (MRAM): чи дійсно це універсальна пам'ять?". Її прочитав доктор фізико-математичних наук Жан-П'єр Ноз'єр – генеральний менеджер SPINTEC (м. Гренобль, Франція), визнаний у всьому світі експерт з MRAM-дизайну.

На лекції були присутні викладачі та студенти ФТІ, ФМФ, ФІОТ. Ж.-П. Ноз'єр розповів про принцип реалізації магнітної пам'яті з довільною вибіркою та широкий спектр її застосування, відповів на запитання слухачів. Лекція читалась англійською мовою і супроводжувалась демонстрацією багатого ілюстративного матеріалу.

Слово подяки лектору висловив декан ФМФ академік НАН України В.Г. Бар'яхтар.

Инф. "КПІ"

Прийом китайської делегації

2 жовтня 2003 року НТУУ "КПІ" приймав представницьку делегацію з КНР на чолі з віце-губернатором Народного уряду провінції Шаньдун паном Ван Цзюньмінем.

Як відомо, в провінції Шаньдун створено (і він вже діє) Українсько-китайський парк високотехнологічного співробітництва. У розвиток цієї співпраці обговорюється питання створення спільного політехнічного університету на території цього парку. Саме цим проблемам, а також перспективам співпраці з Шаньдунським університетом (КНР) і було присвячено цей візит.

Під час дружньої зустрічі проректор з міжнародної діяльності нашого університету С.І.Сидоренко докладно розповів про історію Київської політехніки, про структуру НТУУ "КПІ" та його здобутки у на-

вчальній та науковій сферах. Він також тепло привітав китайських гостей з 54-річчям від дня утворення КНР.

Після закінчення офіційної зустрічі китайські гості були оз-

найомлені з інфраструктурою нашого університету. Вони відвідали Український центр дистанційної освіти, державний політехнічний музей, бібліотеку.

Инф. "КПІ"

Китайська делегація під час зустрічі

Шлях до "Європи знань"

11-12 вересня 2003 року у Чалмерському технологічному університеті (Швеція) відбулася 22-а щорічна конференція "Роль технологічних університетів в Європі знань".

Чалмерський університет було засновано у 1829 завдяки Вільяму Чалмерсу – торговцю, а пізніше – директору шведської Ост-індської компанії, кораблі якої у 18-му столітті перетинали світові океани, досягаючи Китаю. Чалмерс збагачувався за рахунок торгівлі металами, порцеляною, приправами, чаєм. Частину своїх доходів Чалмерс вкладав у професійну школу, яка стала базою для створення університету, що згодом отримав його ім'я.

Зараз в Чалмерському університеті навчається 10000 студентів, 1000 докторантів, працюють 2500 співробітників.

Чалмерський університет було обрано місцем проведення конференції тому, що тут склалися традиції міцних зв'язків між наукою, освітою та промисловістю. Інститут нанотехнологій Чалмерського університету – один з найкращих у світі. За багатьма ознаками та ідеологією розвитку

Чалмерський університет дуже близький до НТУУ "КПІ".

У 22-й Конференції ректорів та президентів європейських технологічних університетів брали участь і ректори та президенти університетів – партнерів НТУУ "КПІ": П.Скаліцкій та Х.Кайзер, Віденський технологічний університет; А.Кееваллик, Таллінський технічний університет; Х.Я.Месер, університет м.Загреб; В.Остасевичус, Каунаський технологічний університет; Г.Сагламер, Стамбульський технічний університет; Ю.Сінау, Технічний університет Кошице; Г.Спінеллі, Міланська політехніка; М.Влчек, Чеський технічний університет у Празі; П.Воланскі, Варшавський технологічний університет; Я.Фонема, Дельфський технологічний університет, Нідерланди; Г.Іонсон, Лундський технологічний університет.

НТУУ "КПІ" представляв проректор з міжнародних зв'язків С.І.Сидоренко.

На конференції обговорювались такі проблеми: "Європейський університет в міжнародному та інтернаціональному науково-дослідному

співробітництві", "Роль університетів в суспільстві знань", "Майбутнє фундаментальних наукових досліджень та роль університетів", "Співпраця університету та промисловості в Європі: погляд з боку промисловості та погляд з боку університетів", "Досвід та перспективи науково-дослідної роботи в Європі" з урахуванням можливостей шостої рамкової програми.

Обговорення проблем науково-дослідної діяльності університетів знайде своє продовження на конференції "Майбутнє університетів, що базуються на дослідженнях", яка буде проведена у квітні 2004 року за участі Європейської Комісії. Конференція надасть можливість оцінити до 2020 року успіх політичних рішень, прийнятих двадцять років тому, при цьому створення "Європи знань"

буде одним з критеріїв, за яким можна виміряти імпульс бачення, що розвивається на зламі століть.

Вона представить ряд виступів, що мають відношення до створення та сертифікації знань, зв'язку між науково-дослідною роботою та освітою, суспільного/приватного партнерства, регіонального виміру університетської діяльності, вимог міждисциплінарних досліджень і т.ін.

Побудова сильної нової Європи, що відповідає викликам XXI століття, буде залежати від масового виробництва та придбання знань в глобальному контексті та їх швидкого використання для розвитку нових продуктів та процесів. Вона вимагатиме також розповсюдження їх серед різних кіл суспільства та їх кодифікацію як джерело експертизи для системи, що виробляє рішення.

Університети і, особливо, їх дослідницька діяльність відіграватимуть вирішальну роль в усіх сферах. Але вони повинні адаптуватись до нового оточення і відповідати новим вимогам.

С.Сидоренко
проректор з міжнародних зв'язків

Чалмерський технологічний університет

Академік В.М.Глушков – піонер кібернетики

24 серпня 2003 року виповнилося 80 років з дня народження В.М. Глушкова. Ця подія широко відзначалася науковою громадськістю як в Україні, так і у всьому світі.

11 вересня у Великому конференц-залі Національної академії наук України відбулася наукова конференція та ювілейна сесія академії наук, присвячені 80-річчю В.М.Глушкова. Конференція продовжилася своєю роботою і 12 вересня. В ході конференції діяла виставка, на якій демонструвалися розробки вчених Кібернетичного центру НАН України, створеного на базі заснованого В.М. Глушковым Інституту кібернетики. У виставці брали участь і представники ІПСА НТУУ «КПІ», який теж тісно пов'язаний з Кібернетичним центром.

16 вересня в залі засідань Вченої ради відбулася організована Державним політехнічним музеєм зустріч відомих учених – учнів В.М. Глушкова – зі студентами та школярами – членами Малої академії наук. Зустріч відкрив проєктор НТУУ «КПІ» з наукової роботи член-кореспондент НАН України М.Ю. Ільченко. Перед аудиторією виступили член-кореспондент НАН України Б.М. Малиновський, який представив свою книгу про В.М.Глушкова, заступник директора Міжнародного науково-навчального центру ЮНЕСКО інформаційних технологій та систем В.Я. Валах та ін.

З науковими повідомленнями про життя та діяльність В.М. Глушкова виступили також члени Малої академії наук.

Інф. КП

Віктор Михайлович Глушков народився 24 серпня 1923 р. у Ростові-на-Дону в родині гірничого інженера. У 1929 році сім'я переїжджає в м. Шахти.

У червні 1941 р. Віктор Глушков із золотою медаллю закінчив середню школу №1 м. Шахти. Збирався вступати на фізичний факультет Московського університету. Але 22 червня почалася війна. Він відразу подав заяву в артучилище, та через дуже поганий зір його не взяли.

Після визволення м. Шахти, Глушков брав участь у відновленні вугільних шахт Донбасу: працював слотачу чорноробом у вибої, потім інспектором з якості і техніки безпеки.

Уже восени 1943 р. Новочеркаський індустріальний інститут оголосив набір, і Глушков став студентом його теплотехнічного факультету. У 1947 р. він вступає ще й на 5-й курс фізико-математичного факультету Ростовського університету, здавши академізміцію за 4 роки – майже півсотні іспитів, а у наступному році одержує дипломи про вищу технічну і вищу математичну освіту.

У жовтні 1951 р. він захищає кандидатську дисертацію на тему: «Теорія локально-нільпотентних груп, без крутиння, з умовою обриву деяких ланцюгів підгруп», а в грудні 1955 року після закінчення однорічної док-

торантури при Московському університеті – докторську дисертацію «Топологічні локально-нільпотентні групи».

У серпні 1956 р. В.М. Глушков був призначений завідувачем лабораторії

На мітингу в Інституті кібернетики.

Зліва направо: Б.Є. Патон, В.М. Глушков, В.П. Деркач

обчислювальної техніки Інституту математики АН УРСР. Саме в цій лабораторії під керівництвом академіка С.А. Лебедева всього п'ять років перетворився вперше на континентальній Європі електронно-обчислювальна машина МЕОМ.

У грудні 1957 року лабораторія була перетворена в Обчислювальний центр АН УРСР із правами науково-дослідного інституту. У 1962

році Обчислювальний центр був перетворений в Інститут кібернетики АН УРСР, директором якого до кінця життя залишався В.М. Глушков. У цьому інституті під керівництвом Віктора Михайловича було створено десятки типів ЕОМ, багато з яких не тільки відповідали світовим стандартам, але і відкрили зовсім нові напрямки в розвитку обчислювальної техніки. Так, наприклад, машини серії МІР (машина інженерних розрахунків) стали прабразом персональних комп'ютерів. Ще більше було спроектовано різних керуючих систем і комплексів. Інститут став флагманом у розробці і впровадженні автоматизованих систем управління (АСУ).

Неоціненний внесок зробив В.М. Глушков у зміцнення обороноздатності Радянського Союзу. Він був науковим керівником робіт із впровадження автоматизованих систем управління в міністерствах оборонного комплексу.

Ще більш примітна теоретична діяльність В.М. Глушкова в галузі кібернетики. Він буквально зробив переворот як в галузі конструювання обчислювальної техніки, так і в галузі створення програм. Досить сказати, що знаменита Британська енциклопедія, що на той час була вже спільним британо-американським виданням, замовила статтю «Кібернетика» саме В.М. Глушкову.

У 1996 р. міжнародне комп'ютерне товариство посмертно при-

судило Вікторів Михайловичу Глушкову медаль «Піонер комп'ютерної техніки» за створення Інституту кібернетики, створення теорії цифрових автоматів і роботи в галузі макроконвексних архітектур обчислювальних систем. Ця медаль присуджується вченим за виняткові заслуги і значний внесок у розробку комп'ютерної техніки, що витримали іспит часом і просунули комп'ютерну науку вперед.

У Радянському Союзі діяльність академіка В.М. Глушкова була відзначена Ленінською премією, Державною премією СРСР, Державною премією УРСР, кількома науковими преміями, він був удостоєний звання Героя Соціалістичної праці, нагороджений орденами.

В.Д. Піхоревич

Академік В.М. Глушков і льотчик-космонавт П.Р. Попович

До ювілею великого вченого вийшла книга «Академік Глушков – піонер кібернетики», до видання якої доклали зусиль і співробітники КПІ. Укладачем її виступив В.П.Деркач. Свого часу він був першим аспірантом Віктора Михайловича, довгий час був заступником директора Інституту кібернетики, завідувачем відділом. Відповідальним редактором цієї книги став ст. викладач кафедри філософії НТУУ «КПІ» В.Д.Піхоревич. Активну допомогу в підготовці книги надавали декан факультету соціології професор Б.В.Новіков, директор науково-технічної бібліотеки В.Г. Дригайло та заступник директора бібліотеки В.М. Волинцев.

Ця книга по-своєму унікальна. Річ у тім, що Віктор Михайлович був не тільки гениальним вченим-кібернетиком і визначним організатором науки. Він був ще і неперевершеним пропагандистом кібернетики: прочитав сотні популярних лекцій у найрізноманітніших аудиторіях, починаючи від школярських і закінчуючи лекціями про кібернетику для державного керівництва найвищої ланки – міністрів, керівників

партії і т.ін. Його перу належать сотні публікацій в найширших періодичних виданнях – від «Піонерської правди» до журналу «Советский воин», не кажучи вже про такі газети, як «Правда», «Известия», «Комсомольська правда», в яких він популярно розповідає про можливість нової науки. Ця книга

включал в себе около 100 центрів в великих промислових містах, центрах економічних районів... Характерним було наявність розподіленого банку даних і можливість бездрезного доступу із будь-якої точки цієї системи к будь-якій інформації після автоматичної перевірки повномощий запрашиваючого лица...

А тем часом, починаючи з 1964 г. (время внесення проєкта), против мене стали активно виступати харківський економіст Либман, Белкин, Бирман і др. Большинство із них сейчас либо в США, либо в Израиле. Бирман – економічний консультант фірми «Дженерел електрик». Они все поуезжали.

И им удалось сбить с толку Косыгина. Потому что наш проєкт стоить денег, а он очень практичный человек. Он меня прямо спрашивал, сколько это будет стоить. Я ответил, что мы оцениваем стоимость проєкта в 20 миллиардов рублей, основная часть может быть сделана за 3 пятiletки, но только при условии, что наша программа будет организована так, как атомная и космическая программы... Мы создали рабочую схему реализации проєкта так, чтобы в первой пятiletке в эту программу вложить 5 млрд. рублей, а отдача в конце пятiletки предполагалась больше 5 миллиардов. То есть мы составили схему реализации по принципу самокупаемости. А всего за три пятiletки должно было быть получено экономического эффекта не менее 100 миллиардов рублей. И это ещё очень заниженная цифра, на самом деле больше.

А эти экономисты сбили Косыгина с толку тем, что экономическая

містить найкращі публіцистичні статті Віктора Михайловича, тому вона розрахована не просто на спеціалістів, а на найширший загал, який цікавиться комп'ютерною технікою, її історією і майбутнім. Є там і стаття «Проблема рака с позиции общей теории систем», і стаття «Электронь, волнь, живые клетки...» Відкриває книгу біографія В.М. Глушкова, є в ній спогади про вченого його сучасників. Також у ній опубліковано унікальний документ – тексти магнітофонних записів, названі «Заветны мысли для тех, кто остается», які здійснила на прохання Віктора Михайловича його дочка Ольга в останні дні його життя, коли він був уже смертельно хворий і знав про те, що жити йому залишилося небагато. Фрагмент цих записів мовою оригіналу ми пропонуємо читачам нашої газети. В цьому фрагменті йдеться про те, що Віктор Михайлович вважав головною справою свого життя – створення ЗДАС – загальнодержавної автоматизованої системи керування економікою. Ця його ідея так і не була здійснена в Радянському Союзі і до цього часу не існує ніяких її аналогів у всьому світі.

реформа, которую они предлагали, ничего не будет стоить, т.е. будет стоить ровно столько, сколько стоит бумага, на которой будет напечатан указ и постановление Совета Министров, а даст в результате больше.

И поскольку эти экономисты получили поддержку со стороны управленцев, то нас оставили в стороне, и, более того, стали к нам относиться не очень хорошо.

Но Министр обороны СССР Д.Ф. Устинов мне сказал так: пока там будут спорить, Вы в наших отраслях это сделаете. Он пригласил всех своих министров из ВПК и дал команду им делать так, как говорит В.М. Глушков... Д.Ф. Устинов дал команду, чтобы никого из экономистов не пускали на предприятия. И мы спокойно за закрытыми дверями работали...

В конце 1968 г. – начале 1969 г. на стол ЦК КПСС и Совета Министров СССР легли материалы, тогда еще неопубликованные, которые показали, что американцы сделали эскизный проєкт сети (точнее, сетей) нескольких в 1966 г., т.е. на два года позже нас. Но, в отличие от нас, они не стали спорить, а стали делать, и на 1969 г. был запланирован пуск сети АРПАНЕТ, а затем Марк-III и ряда других сетей.

Тут у нас забеспокоились. И я пошел к А. П. Кириленко и сказал, что надо возвратиться к тем идеям, которые были в проєкте...

Начали мы работать. И тут я уже основное внимание уделю не столько сути дела, поскольку она в проєкте содержалась, сколько механизму реализации этого дела. Тогда я придумал этот Госкомупр и т.д. Дело в том, что когда был С.П. Королев или И.В. Курчатов, то у них был

шеф со стороны Политбюро, и они могли прийти к нему и любой вопрос сразу решить. А наша беда была в том, что у нас никого не было. А вопросы тут более сложные, потому что затрагивают политику, и любая ошибка тут может трагические последствия иметь (вот, к примеру, Мао Цзэдун от нас откололся и уперекал за то, что мы прибыль восстанавливали и т.п.). Поэтому тем более важно, чтобы тут была связь с Политбюро, потому что это задача не только технической, но и политической, прежде всего...

Ну, и работа закрутилась...

А тем временем началась вакханалия в мире... Заволновались американцы. Потому что они не на войну делают ставку – это только прикрытия, они гонкой вооружений стремятся задавить нашу экономику, и без того слабую. И, конечно, любое укрепление нашей экономики – это для них самое страшное, что только может быть. Поэтому они сразу по мне открыли огонь всеми калибрами, какими только можно. Появилось сначала две статьи – одна в «Вашингтон пост» Виктора Зорзы, а вторая – в английской «Гардиан». Статья Виктора Зорзы называлась «Перфокарта управляет Кремлем», рассчитана была на наших руководителей. Там было написано так, «Царь советской кибернетики академик В.М.Глушков предложил заменить кремлевских руководителей вычислительными машинами». Ну и так далее, так они умеют, низкопробная такая статья.

Статья в «Гардиан» была рассчитана на советскую интеллигенцию. Там было сказано, что, вот В.М. Глушков предлагает сеть вычислительных центров с банком данных, что это, конечно, звучит очень современно, и это более передовое, чем есть сейчас на Западе, но что это есть на самом деле не для экономики, а что это заказ КГБ на то, чтобы мысли советских граждан упрягать в эти банки данных и следить за каждым человеком.

Эту вторую статью все «голоса», которые есть: и «Голос Америки», и «Би-би-си», и «Немецкая волна» – передавали раз пятнадцать на разных языках на Советский Союз и страны социалистического лагеря.

Потом последовала целая серия перепечаток других ведущих капиталистических газет: и американских, и западноевропейских, потом серия новых статей. Тогда же вот странные вещи начали случаться с самолетами. Кстати, непонятно, против меня ли это была диверсия тогда, когда Ил-62 из Монреаля в 1970 г. вылетел и вынужден был вернуться: в горячее что-то подсыпали, летчик опытный почувствовал что-то неладное, уже когда мы летели над Атлантикой, и возвратился назад. Слава богу, все обошлось, но это дело так и осталось загадкой. А позже немного

был случай в Югославии, когда на нашу машину чуть не налетел грузовик, который поехал на красный свет – шофер чудом сумел увернуться. Поджог квартиры в Москве в ночь на 1 Мая.

И наша вся оппозиция, в частности экономическая, на меня ополчилась. В начале 1972 г. в «Известиях» была опубликована статья Мильнера, он тогда был заместителем директора Института Соединенных Штатов Америки Арбатова.

Статья называлась «Уроки электронного бума». В ней он пытался доказывать, что американцы переболели этой болезнью, что теперь у них уже вычислительных машин никто не берет, и спрос на машины упал.

И последовал целый ряд докладных записок в ЦК КПСС от наших экономистов, командированных в США, где использование вычислительной техники для управления эко-номикой приравнивалось к абстрактной живописи, как мода. Что, мол, потому только капиталисты покупают машины, что это модно, так же как и абстрактные картины, чтобы не показаться несовременными.

Это имело самые отрицательные последствия, поскольку шло наверх...

Частично вот эти дезориентирующие статьи и отчеты, которые направлялись в ЦК КПСС нашими командировочными, мне удалось сгладить. Это, в общем, организованная ЦРУ кампания дезинформации, типичный пример, потому что они бьют в настоящее время по управлению в основном, это наиболее верный способ выиграть экономическое соревнование: дешёвый и верный. Мне удалось только вот что сделать. Я попросил нашего советника по науке в Вашингтоне сделать доклад, который бы А. Ф. Добрынин прислал в ЦК КПСС о том, как «упала» популярность машин в США на самом деле. Дело здесь заключалось в том, что записки, которые пишут командировочные, члены Политбюро не читают: они же не могут всё читать, а записки, которые пишет посол, особенно посол в такой ведущей державе, как США, рассылаются всем членам Политбюро, и они их читают. Поэтому у меня расчёт верный оказался, и это смягчило удар немного. Так что полностью ликвидировать тематику по АСУ не удалось.

А мы тем временем подготовили кунцевскую систему, сделали расчёты по внедрению – сколько кадров надо, занимались высшей школой много (с помощью Жимерина), специально открыли факультеты новые в Новосибирске, в Москве, в МФТИ. Кафедра у нас с 1967 г., а факультет управления и прикладной математики в 1970 г. был открыт. Это все была работа на новый этап культуры управления...

В. М. Глушков

ОГАС

Задача построения общегосударственной автоматизированной системы управления экономикой была поставлена мне Первым заместителем Председателя Совета Министров (тогда А. Н. Косыгиным) в ноябре 1962 г. ...

Когда я кратко обрисовал, что мы хотим сделать, то получил одобрение от А. Н. Косыгина, и вышло распоряжение Совета Министров СССР о создании специальной комиссии по подготовке материалов под моим председательством... Комиссия, и в частности ее председателю, т.е. мне, были предоставлены такие полномочия, что я имел возможность прийти в любой кабинет – к министру, председателю Госплана – и задавать вопросы или просто сесть в уголке и смотреть, как он работает: что он решает, как решает, по каким процедурам и т.д. И, естественно, я мог ознакомиться со всеми промышленными объектами – предприятиями, организациями.

Я организовал коллектив у нас в институте, сам разработал программу по ознакомлению с проблемой... Затем я за 1963 г. побывал не менее чем на 100 предприятиях и в организациях самого различного профиля: от шахт до совхозов. Потом я продолжал эту работу, и всего за 10 лет число объектов дошло почти до тысячи. Поэтому я очень хорошо, может быть, как никто другой у нас, представляю себе народное хозяйство в целом, от низа до самого верха, в чем его трудности, что надо считать...

И мы разработали первый эскизный проєкт Государственной сети вычислительных центров, который

Збірна команда НТУУ «КПІ» з футболу

ЗНОВУ ПЕРШІ В УКРАЇНІ

26-го вересня 2003 року відбулася фінальна частина Чемпіонату України з футболу серед вищих навчальних закладів

Після кваліфікаційних відбіркових турнірів до неї потрапили команди Харківського економічного університету, Кам'янець-Подільського педагогічного університету, студенти з Кіровоград та збірна команда студентів нашого університету.

Через складний регламент турнір проходив дуже динамічно. Так, 26-го вересня о 10.00 відбулася зустріч студентів Харкова та НТУУ «КПІ», в якій напружену перемогу з рахунком 1:0 здобули вихованці нашого університету під керівництвом головного тренера команди, викладача кафедри спортивного вдосконалення Махунька Олександра Дмитровича. Через годину відпочинку в фіналі наші студенти вже спромоглися перемогти команду Кам'янець-Подільського педагогічного університету – 3:0.

Це дало змогу взяти участь у міжнародному Східно-Європейському кваліфікаційному відбірковому турнірі за право виборювати

першість Східно-Європейської студентської ліги.

І ось в обставинах, що склалися, негативну роль зіграв регламент змагань. У відповідності з ним наступного дня – 27-го вересня – наші футболісти третю гру поспіль проводили зі студентами Кам'янець-Подільського, які посіли друге місце в Чемпіонаті України і теж вибороли право грати у відбірковому кваліфікаційному турнірі. Напружена боротьба серед українських команд, що виходили на поле другий день підряд, закінчилася з нічийним рахунком 0:0.

У той же день, через годину, збірна команда НТУУ «КПІ» зустрілася із «свіжою» найкращою командою студентів Білорусії – Білоруського державного педагогічного університету. Хоча спортивна боротьба проходила рівно, втомі наших спортсменів давалася взнаки і за декілька хвилин до кінця вони пропустили гол у свої ворота.

Наступного дня проходив останній матч цього досить виснажливого турніру між нашими студентами та командою Азербайджану – Академії фізичної культури і спорту. Відпочивши, наша команда здобула заслужену перемогу 1:0 і, посівши друге місце після білоруських студентів, виборола право взяти участь у першості Східно-Європейської футбольної студентської ліги, яка відбувається у жовтні в Бельгії.

Ю.В.Новицький,

завідувач кафедри спортивного вдосконалення

Разом – до перемоги!

Після досить вдалого виступу на III Чемпіонаті м. Києва з футболу серед студентських команд, що закінчився у червні цього року, збірна Київської політехніки, під керівництвом тренера О.Д.Махунька впевнено й завзято крокує до наступних перемог. Рішучі настрої команди виявилися вже у першій грі наступного, IV Чемпіонату, що розпочався 24 вересня. Не зважаючи на те, що грали хлопці на полі своїх суперників – команди МАУП, рахунок після закінчення матчу становив 3:1 на користь політехніків.

«Я задоволений грою своїх підопічних. Такий вдалий початок змагань – результат сумлінних тренувань команди протягом літа. Сподіваюся, надалі ми так само будемо відсто-

ювати честь нашого інституту» – прокоментував гру Олександр Дмитрович. Додамо лише, що своє вагомє слово сказали найвлучніші гравці КПІ – О.Селецький, А.Кароль та О.Мухін.

Варто відзначити, що крім студентів-футболістів факультету фізичного виховання та спорту, у команді на рівні з кращими гравцями грають і студенти технічних факультетів. Серед них – О.Власюк, Є.Сологуб (ІХФ), О.С.Троганов (РТФ), Д.Медведенко (ФІОТ), С.Лєнтович (ФЕЛ), а І.Гагуха, О.Селецький, В.Чубенко, В.Безнашук (ФФВС) вдало виборюють перемоги навіть в іграх за команди майстрів.

Блоконь Катерина,
студентка ФФВС, ФР-11

Що таке Інтерклуб? Це організація, створена в НТУУ «КПІ» для розширення взаємодії між українськими та іноземними студентами, кращої інтеграції останніх в студентське життя університету.

Заходи, що їх передбачається проводити в Інтерклубі, матимуть найрізноманітніші форми. Відбувся турнір з міні-футболу. Для випускників 2003 року – іноземців після офіційного вручення дипломів ми організували перше спільне свято.

Будемо проводити Дні країн, на яких іноземні студенти зможуть презентувати українським колегам звичаї і традиції, кухню, громадське життя своїх країн. Адже далеко не кожен студент має можливість побувати в Китаї, Туреччині, Тунісі, Лівії, Йорданії... Плануємо провести студентський фестиваль інтернаціональної дружби.

Інтерклуб запрошує також на «міжнародні дискотеки» організовані для іноземних студентів і при їхній безпосередній участі. Там буде звучати не тільки західна й українська клубна, дискотечна музика, але і «рідна» танцювальна музика для представників різних країн, що повинна привнести «родзинку» у ці вечори дружби!

ІНТЕРКЛУБ – кроки назустріч

Проводитиме Інтерклуб поїздки в культурні та історичні центри України (Умань, Чернігів, Львів). На літніх же канікулах іноземні студенти могли провести час на базах відпочинку «Політехнік», «Глобус» і «Маяк».

Крім того, вітаються всі ініціативи від самих студентів. Тобто Інтерклуб готовий надати підтримку задумах і пропозиціям, що виявляються цікавими для його членів, а також для всіх інших студентів КПІ. Наприклад, ідея проведення турніру з комп'ютерних ігор викликала жвавий інтерес серед китайських студентів.

Для кожного Інтерклубу буде мати своє, особливе значення. Головне, що мета його діяльності одна, – зробити студентське життя в університеті веселішим, цікавішим і різноманітнішим.

Корнута Олена, голова Інтерклубу

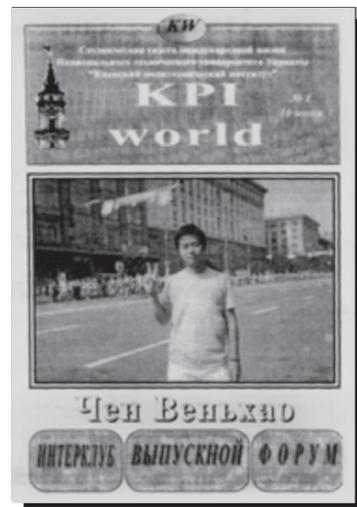
“KPI WORLD”

Майже одразу після відкриття Інтерклубу було засновано нову газету «KPI WORLD». Жадоба студентів до інформації спонукала організаторів клубу до створення цього друкованого органу, що в майбутньому висвітлював би міжнародні контакти «КПІ», життя іноземних студентів і т.д. і т.п. Як і бажалося, усе це і стало основою концепції нової газети. Ну а оскільки Інтерклуб створювався перш за все як організація для іноземних студентів, то інтерв'ю з президентами земляцтва, огляди міжнародних студентських форумів та розповіді про подорожі студентів – це саме ті статті, які, на думку організаторів цього проекту, зможуть викликати найбільшу зацікавленість читачів.

До редакції газети входять студенти з різних факультетів КПІ. Головний редактор – Олексій Братушак, заступник голови студради КПІ.

Редакція «KPI WORLD» сподівається, що її робота припаде до душі не тільки іноземцям, але і їх українським колегам. Маємо надію на зв'язок між редакцією і читачами, тож чекаємо на Ваші пропозиції в 31 корпусі, осередку Інтерклубу.

Ганна Шостак

Чен Веньхао

У першому номері «KPI WORLD» розповідається про студента четвертого курсу ФММ, голову китайського земляцтва, громадянина Китайської Народної Республіки Чен Веньхао.

Про КПІ він вперше почув на Батьківщині в Китаї від свого знайомого, який після закінчення Київського політехнічного зміг непогано працювати в Україні, бо отримав якісну освіту за невелику ціну. В КПІ Веньхао відразу дуже сподобалося. Особливо теплими словами (які тільки знає на зрозумілій для нас мові) він характеризує своїх викладачів. Дружні стосунки панують і в його групі, де із 24 студентів троє його земляки.

У минулому семестрі Чен Веньхао став головою земляцтва. Відтоді він займається організацією цікавого і корисного дозвілля, допомагає студентам-землякам, якщо у них виникають проблеми у навчанні або у гуртожитку. Багатьом студентам, які перебувають на відстані тисяч кілометрів від рідної домівки, він часто стає надійною підтримкою.

Моєму співрозмовнику, як і багатьом іншим студентам, які очолюють земляцтва, дуже подобається його посада. Адже за останній час

він познайомився із багатьма цікавими людьми. А досвід, отриманий за період роботи головою земляцтва, на думку Веньхао, допоможе йому знайти роботу в Києві.

Про те, що роки навчання в Київському політехнічному – дуже важливий етап в житті нашого героя, говорить ще один факт. Саме в Україні, у Києві, у КПІ він зустрів свою другу половинку. Минулого року відбулося весілля. Що дивно, долі Веньхао із його дружиною могли пересіктися набагато раніше, бо народилися і проживали вони в одному місті. Але це, мабуть, витівки долі, що об'єднав їх саме КПІ. Одружилися молодята в Китаї, а медовий місяць провели в Єгипті. Мабуть, подорожі у Веньхао в крові, вони з дружиною часто їздять на екскурсії Києвом та в інші міста України. Із його слів: «Україна – багата на історичні та архітектурні пам'ятки, дружба країна». У вільний від навчання та екскурсій час Веньхао займається спортом і грає зі своєю улюбленою такою, ім'я якої для мене так і залишилося мовною загадкою.

Всім студентам Веньхао побажав «бути друзями і любити один одного, адже нам разом будувати майбутнє у третьому тисячолітті».

Тетяна Первак

ОГОЛОШЕННЯ

27-28 листопада 2003 р. в НТУУ «КПІ» відбудеться II Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми управління».

До участі у конференції запрошуються науковці, викладачі, аспіранти, студенти.

Тематика конференції:

«Теоретичні та методологічні засади управління», «Державне управління», «Управління соціальною сферою», «Комунікативні технології управління, PR», «Управління персоналом та організацією».

Матеріали для участі у конференції приймаються до 20 жовтня 2003 р.

Більш детальну інформацію можна отримати: м. Київ, пр. Перемоги 37, корпус 7, кім. 531 тел. (044) 441-19-13 та в Інтернеті: www.fs.ntu-kpi.kiev.ua

ТОБ «ТОРНАЛІ» Інтер-Олімпік Токантні Студія

КУРСИ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Часомі Вас у наших філіях:

М-КПІ, вул.Шульєвська, 10/12, каб. №102, к.17,
М-Київський університет, вул.Леонтовича, 11, к.5,
М-Харківська, вул.Дзержинська, 8-а, к.327,
234-0782, 536-0010, 459-1596

10% знижка студентам і викладачам

Англійська
Французька
Німецька
Італійська
Іспанська
Арабська

— АНГЛ. МОВИ ААН0007210

• КОНКУРС • КОНКУРС •

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

«Київський політехнічний інститут»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на здобуття премій НТУУ «КПІ» у 2004 р. за кращі підручники, навчальні посібники та монографії

Роботи приймаються в науково-дослідній частині університету до 31 грудня 2003 р.

Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, корпус 1, кімната 138; тел.: 441-14-88.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

☎ 441-14-58, 241-66-95

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й.БАКУН

Комп'ютерний набір
Л.М.КОТОВСЬКА

Коректор
Н.В.МУРАШОВА

Регістраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня АТЗТ«Атопол»,
м. Київ, пр. Червоних козаків, 9
Тираж 1500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Позиція редакції не завжди збігається з авторською.